

Omöjligt uppdrag för ny påve – utrikeskommentar för CITY 050418

Johannes Paulus I finns säkert i tankarna hos de kardinaler som i dag samlas under Michelangelos fresker i Sixtinska kapellet för att välja ny påve.

Den förste Johannes Paulus valdes i en kompromiss sensommaren 1978 och blev inför det omöjliga uppdrag han fått så tagen att han föll i gråt. Efter bara en månad var han död. Att i dag bli påve är på alla sätt svårare än det var då.

Johannes Paulus II har varit en helt dominerande och annorlunda kyrkoledare. Men han har inte tagit ansvar för de svåraste frågorna för kyrkan.

Johannes Paulus II fick med sina dryga 26 år den tredje längsta ämbetstiden i påvedömet tvåtusenåriga historia. Han var den förste icke-italienske påven sedan 1500-talet. Han sprängde den heliga stolens rumsliga gränser med ständiga resor över hela världen. Han såg som sin kallelse att bekämpa den ena av sin tids två världsliga supermakter, Sovjetkommunismen. Han blev en av vår tids absoluta superkändisar. Hans begravning blev en ojämförlig världs- och mediehändelse, där deltagarna taktfast ropade på en repris: Den döde skulle omedelbart förklaras som helgon.

Idoler och helgon kan vi tillåta att ha aparta åsikter och beteenden. Det bidrar till att göra dem spännande. Så också i fallet Johannes Paulus II. Hans kamp mot Sovjetkommunismen och vilja till dialog med andra religioner, särskilt judendomen, väckte de flestas beundran. Hans ärkekonserverativa moralsyn och dyrkan av både Maria och helgon var de flesta lika främmande.

Likt världsligare stora andar brydde han sig föga om det inre uppbyggnadsarbetet. Under hans kvartssekel som den största kristna kyrkans ledare har kristendomen fortsatt att förlora i betydelse. Särskilt i Europa är allt färre människor personligt bekännande kristna. Det blir allt svårare att rekrytera präster. Inget har gjorts åt den kyrkliga organisationen där makten i stället än mer koncentrerats till en liten grupp i Rom.

I första hand behöver katolska kyrkan i dag en ledare som ägnar sig åt inre utvecklingsarbete, som vill förnya och öppna kyrkans liv för präster och vanliga medlemmar med skiftande synsätt och erfarenheter. En ny påve måste ta itu med de försummade teologiska frågorna om kyrkans lära och det moderna samhället. Men med en inåtriktad påve skulle kyrkan snabbt försvinna ur det väldiga medieljus och den världsliga uppmärksamhet som den vant sig vid de senaste årtiondena.

Det behövs också en ledare som företräder den majoritet av katoliker som i dag lever i Latinamerika, en afrikan eller asiat som lever nära mötet med islam och andra religioner och en europé, kanske återigen en italienare, som försöker vända kristendomens utveckling på dess traditionella hemmaplan.

Allt det här går inte ihop. Kraven och förväntningarna på en ny påve är både oförenliga och orimliga.

ANDERS MELLBOURN